

DOORSTROOM VANUIT DE LOKALE DIENSTENECONOMIE

Meer mensen aan het werk is de gekende slogan vanuit lopende en voorgaande regeerakkoorden. Naast de publieke, socio profit en private sector draagt de sociale economie sector bij tot werkgelegenheidscreatie en een aanbod van werk op maat. Er klinkt een sterk maatschappelijk appel voor krachtige dwarsverbindingen en bruggen tussen het NEC en de sociale economie. Innovatieve bruggen slaan tussen sociale economie en NEC gaat over heel wat meer dan louter 'doorstroom quota'. Het gaat evenzeer over uitdagingen op vlak van duurzaamheid en het bouwen aan een circulaire economie.

Dat alles neemt niet weg dat wij kritisch mogen kijken naar de tot dusver erg beperkte doorstroomratio's vanuit de sociale economie sector naar het NEC. De sector maatwerk scoorde in het recente verleden op deze as amper een 3 procent ratio aan doorstroom, de sector lokale diensteneconomie een 10 procent ratio. Dat is en blijft veel te weinig, meer is mogelijk en haalbaar. Dat geldt in hogere mate in een context waarbij sectoren vandaag worden geconfronteerd met de toenemende moeilijkheden om geschikte kandidaten te vinden voor tal van functies. Deze realiteit beperkt zich niet langer tot specifieke knelpuntberoepen binnen industriële of technische niches. Mede door de toenemende vergrijzing laat een groter wordend tekort aan inzetbaar personeel zich ook voelen binnen de zorg-, de logistieke en de dienstensector. Nieuwe decreten voor sociale economie sectoren moesten resulteren in een betere stroomlijning van de sector en een sterkere dwarsverbinding met de open arbeidsmarkt. Voor de pijler lokale diensteneconomie werd daar vanuit het beleid en de regelgeving een ingrijpende wijziging verankerd in relatie tot 'te realiseren' doorstroomresultaten. Anders dan vroeger krijgen werkzoekenden nog maar toegang tot werk binnen de lokale diensteneconomie voor een periode van 5 (maximaal 6) jaar.

Daarmee wordt de lokale diensteneconomie als sector stevig uitgedaagd. Sociale ondernemingen actief als LDE actor dienen een lokaal aanbod van kwalitatieve dienstverlening te garanderen in combinatie met een 100 % doorstroomratio als streefdoel.

De uitdaging voor ondernemingen in de sector is drievoudig

- 1. Garanderen van een kwalitatief aanbod aan lokale dienstverlening**
- 2. LDE medewerkers begeleiden naar doorstroom en duurzame loopbaanperspectieven**
- 3. Continuïteit van werking en economische leefbaarheid**

De LDE sector wil hoog inzetten op de realisatie van deze doelstellingen, ook wat betreft doorstroom. Voor de sector is het evenwel onaanvaardbaar dat dit objectief in de praktijk zou resulteren in een praktijk van 'sociale dumping'. Waar zou blijken dat LDE medewerkers geen aansluiting vinden op de open arbeidsmarkt verzanden zij terug in een situatie van structurele werkloosheid of zijn ze afhankelijk van een leefloon en dat is een kost wat kost te vermijden scenario.

Het waar maken van een positief doorstroomverhaal maakt volgens de LDE sector maar een kans als verschillende actoren actief hun verantwoordelijkheid opnemen. Complementariteit en verbinding zijn daarbij sleutelwoorden. De sector verwacht dat de overheid vol inzet op een doeltreffend flankerend beleid. De Kick-

off van 25 april 2018 deed een oproep naar sociale ondernemers uit de LDE sector, maar ook naar ondernemers en sectoren uit het NEC, naar vakbonden en stakeholders inzake arbeidsbemiddeling en loopbaanbegeleiding. Een verheugende vaststelling is dat deze oproep resulteerde in een talrijke opkomst en een krachtige netwerkbijeenkomst. De Kick-off was een startmoment, het echte werk kan nu beginnen. Als resultaat van de bijeenkomst werd nota genomen van belangrijke perspectieven. Het potentieel is er, mits hoog in te zetten op samenwerking, innovatief ondernemerschap en mist aanwezigheid van een doeltreffend flankerend beleid. In kort bestek noteren wij hieronder een aantal speerpunten onder de noemer perspectieven en aandachtspunten of randvoorwaarden. Drie focusgroepen namen tijd voor verdieping en afstemming. De LDE koepel neemt de vragen en verwachtingen mee voor verdere opvolging en zal ook bij de overheid blijven aandringen op een versterkt en doeltreffend flankerend beleid.

PERSPECTIEVEN

- LDE, ondernemers uit het NEC en stakeholders kunnen zich vinden in een visie op doorstroom vanuit een duurzaam loopbaanperspectief (geen sociale dumping, wel inzet op samenwerking en capaciteitsversterking op de as werkbaar werk).
- Afgevaardigden uit het NEC (bedrijven en sectorvertegenwoordigers) onderschrijven de realiteit van een maatschappelijk potentieel hiervoor (toenemende krapte op de arbeidsmarkt, nood aan instroom van inzetbare kandidaten en het feit dat LDE als positieve hefboom kan fungeren).
- Valoriseren van LDE trajecten die krachtig inzetten op een combinatie van 'werk op maat', opleiding en begeleiding naar haalbare en duurzame loopbaanperspectieven. Inzetten op samenwerkingsconvenanten met sectoren en ondernemers (aandacht voor flankerend beleid en aansluitende regelgeving).
- Het aantal structurele werklozen in Vlaanderen (ruim 100 000) blijft groot terwijl op veel domeinen tekorten aan inzetbaar personeel opduiken. Er is nood aan 'slimme' oplossingen. Ons neerleggen bij de realiteit van dualisering is geen optie, elkaar met de vinger wijzen evenmin. LDE kan hier als sector een belangrijke bijdrage leveren mits de juiste positionering en voldoende ondersteuning. (overheid = verfijnen beleidsinstrumentarium, financieringsmodel & leefbaarheid, versterken flankerend beleid).

AANDACHTSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN

- Evolueren wij naar de wenselijke doorstroomratio's, dan zal een vlotte en doelmatige in- en uitstroom van vitaal belang zijn (indicering als aandachtspunt).
- LDE ondernemingen kunnen een lokaal aanbod van kwalitatieve dienstverlening (duurzaam) maar combineren met een kwalitatief doorstroomverhaal, als zij zich voldoende ondersteund weten in hun economische leefbaarheid (aandacht voor het financieringsverhaal = klaverbladen, oplossen uitdoven SINE klaverblad).
- Het landschap van LDE ondernemingen is erg verscheiden. Dat geldt voor activiteiten en dienstenaanbod, maar evenzeer wat betreft type onderneming en schaalgrootte. Er zijn de meer grootschalige nabijheidsdiensten en de kleinere buurtdiensten. Ondersteuning en werkbare formules dienen uitgebouwd te worden, rekening houdende met deze diversiteit.
- De grootste winst zal allicht ontstaan vanuit actieve netwerking en samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld vanuit en met lokale sociale beleidsplanning, door realisatie van sectorconvenanten, aandacht voor nazorg (wat na doorstroom), aandacht voor duurzaamheid. Het potentieel is groot, maar de tijd dringt.
- Samenwerken vanuit een sterk netwerkperspectief zal noodzakelijk zijn. Dat veronderstelt (veel meer dan vandaag) een actieve capaciteitsversterking, vervolginiciatieven zijn noodzakelijk.

Jan Van Passel – voorzitter Koepel Lokale Diensteneconomie